

O, Frederik!

De kleine jongen was weggewandeld met zijn moeder.

Zij zat nog op haar bank, ellendig door haar herinneringen. . . .

— Waarom, vroeg zij zich af, heeft hij nooit begrepen hoe lief ik hem altijd heb gehad? Waarom heeft hij nooit iets begrepen van wat ik voor hem gedaan heb? O, het was slecht van mij, dat ik hem vroeg bij mij te komen. Want ik vroeg het, omdat ik nog eenige hoop had. Hij was immers zoo- veel ouder geworden en dan leert men meer van vroeger begrijpen. Eigenlijk is het gelukkig voor hem, dat wij elkaar niet nader zijn gekomen, dat hij er niets van vermoed heeft. Maar heeft hij er wel niets van vermoed?

Daar was het pijnigende over hun gesprek op den Wagneravond er weer. Zij ging voort:

— Maar als hij er iets van vermoed heeft, moet hij het begrepen hebben en dan was alles anders geworden. Alles is het zelfde gebleven; dus heeft hij het niet vermoed. Maar dan dat verraste gebaar van hem?

Zij zag er geen uitweg meer in. Zij stond op; doelloos ging zij rond. Zij gevoelde zich volkomen als iemand, die geen tehuis meer heeft. De zware ernst harer gevoelens boog haar elegante, donkergekleede gestalte licht. De onbekenden ontzagen haar. Zij was vriendelijk tegen de weinige menschen, waarmede zij in aanraking kwam en allen imponeerde de zachte voornaamheid, waarmede zij een moeielijk te verbergen leed droeg.

Door haar plotseling vertrek kwamen de praatjes in haar oude woonplaats los. Als vuil vlogen de lasterprodukten van een schandaalbelustigd publiek haar achterna. Men spottte over voorschriften van den dokter, die haar overrast zouden hebben. Ja, ja, die Frederik! En tegelijk ergerde men er zich aan dat zij nog zoo uitdagend-triomfantelijk had durven wegstrijden, openlijk en

zichtbaar voor de geheele wereld. Bijna ieder, die haar om het een of ander niet lijden mocht, had de neergeworpen handschoen als voor zich persoonlijk bedoeld opgeraapt.

Zij begreep het en verwachtte niet anders.

— Je bent een excentrieke vrouw geworden, spottte zij, dat heeft nu ook zijn gevolgen.

Nog eenige dagen bleef zij in haar hotel; eenige zéér zware dagen. Toen had zij een besluit genomen.

Dat zij een besluit nemen kon was haar een oneindige verlichting. Dat dit nog mogelijk was, dat gaf haar een eigenaardige sterkte. Zij formuleerde hetgeen haar te doen stond in deze woorden:

— Er is maar één wijze om met het verleden af te rekenen: maak een dáád van wat je ongebooren hebt willen houden. Het is er nu eenmaal en wil voldaan worden. Schrijf je lijdensgeschiedenis, alsof je hem je biecht deedt. Doe het, en berg dit document bij zijn brieven. Hij behoeft niets te weten al schrijf je het álles voor hem. Maar doe het!

Nog den laatsten nacht in het hotel begon zij aan dit dagboek. Zij werkte lang en vergat den tijd. Toen zij ophield, bevoelde zij haar wangen en voorhoofd, die gloeiden als in koorts. Afgemat, maar onzegbaar veel rustiger legde zij zich te bed en sliep gedurende een korten nacht geheel ongestoord.

Zij kwam terug in haar woonstad.

Zij oefende er zich in de spottende of wantrouwende blikken der overal aanwezige omstanders bedaard te doorstaan, hoewel zij soms een gevoel had alsof de hoon der achter hun gordijnen verborgen kleine zielen haar als hagel in het gezicht sloeg.

Ook deze gebeurtenis ging voorbij. Dat gedeelte der Groszstädter, dat in intiemen kring hun kleinstedsche manieren nog niet heeft afgeleerd, had al weer een nieuwe sensatie uitgevonden, die aller aandacht bezig hield.

Zij leefde weer kalm tusschen haar vroegere vijanden en schreef haar dagboek.